

քելի է իջնել յատակը, ուր կայ որրանի ձևով քար մը, որ մարդաչափ փորուած է և կը կոչուի Իսայի պեշիկ, որրան Քրիստոսի: Անոր արտաքին երկարութիւնն է մէկ կանգուն եւ 21 մատ, միջին երկարութիւնը՝ մէկ կանգուն և 11 մատ, թանձրութիւնը 4.5 մատ, եւ մէջի լայնութիւնը մէկ կանգուն (Արժ. էջ 17-18):

Seawulf կը գրէ 1102 ին, թէ Տաճարին մէջ կար ազօթարան մը, ուր կը գտնուէին Քրիստոսի որրանը, իր լուացարանը և Ս. Կոյսի բազմոցը (E. T. P. էջ 41, Bar. gd. էջ 144):

10. Ոսկի դուռը. — Յիսուս ո՞ր ճանապարհով մտաւ Երուսաղէմ, երբ Ձիթենեաց լեռնէն հանդիսաւոր կերպով մուտք գործեց. եկեղեցական աւանդութիւնը այս կէտին վրայ կը տարբերի: Ի հնումն Ծաղկազարդի կիւրակէին թափօրը տեղի կ'ունենար Ձիթենեաց լեռնէն մինչև քաղաքին Բենիամինի դուռը. յետոյ Տաճարին հրապարակէն շեղելով՝ կը հասնէր Ս. Յարութեան Տաճարը, ինչպէս կը յիշէ Էթէրիա ուխտաւորուհին: Դրան մօտ, ոչխարաց աւազանին քով թափօրը կը կենար: Այս թուականին Յիսուսի մուտք գործած դուռը Բենիամինի դուռը կը թուի: Միայն Խաչակրաց ժամանակ, Տաճարի հրապարակին արևելեան դուռը փոխանակեց Բենիամինի դրան, որքան թափօրին, նոյնքան Յիսուսի Երուսաղէմ մտնելու վերաբերեալ աւանդութեան համար:

Տաճարին այս Ոսկի դուռը ըսուածը առաւելութիւն մը կը ներկայացնէ. իր ներկայ շինուածքը որ վարդարուած է հռովմէական վերջին արուեստով, և որ թերևս Հերակլ կայսեր վերագրուի, իր բարաւորնե-